

SAŽETAK MANIFESTA O ŠAHU

Nakon opsežnog dijaloga sa šahovskim savezima sa svih kontinenata, zadovoljstvo mi je da predstavim platformu koja je nastala na osnovu tih razgovora. Ovim Sažetkom manifesta o šahu obraćam se približno 200 delegata Generalne skupštine FIDE, u okviru svoje kandidature za predsednika FIDE na izborima koji će biti održani u septembru 2026. godine.

Iako moja dosadašnja dostignuća mogu doprineti potvrđivanju mog kredibiliteta, ovaj manifest nije usmeren na prošlost. Njegov cilj je da odgovori na jedno ključno pitanje:

Šta će za četiri godine biti bolje za FIDE, njene članice i celokupnu svetsku šahovsku zajednicu?

Tokom narednih meseci nastaviću pažljivo da slušam vaše ideje, zabrinutosti i izazove sa kojima se suočavate, kako bih još bolje razumeo na koji način FIDE može da podrži vaše napore u razvoju šaha u vašim zemljama. Istovremeno, čvrsto verujem da svaka kandidatura za lidersku funkciju mora ponuditi jasnu viziju, praktična rešenja i uverljiv plan za njihovu realizaciju.

Zbog toga ću predstaviti svoju viziju kroz sledeće ključne teme:

- Zašto se kandidujem
- Sledeće poglavlje svetskog šaha
- Razvoj globalne šahovske ekonomije
- Jačanje nacionalnih šahovskih saveza
- Šah u obrazovanju
- Razvoj ženskog i omladinskog šaha
- Profesionalne mogućnosti za igrače
- Digitalna transformacija
- Dobro upravljanje i transparentnost
- Merljiv četvorogodišnji akcioni plan

Tokom proteklih decenija FIDE je ostvarila izuzetne rezultate, uključujući značajan napredak tokom predsedničkog mandata Arkadija Dvorkoviča. Danas imamo čvrste temelje. Sledeći izazov jeste da započnemo novu fazu razvoja, proširimo mogućnosti širom čitavog šahovskog ekosistema i stvorimo još veću vrednost za saveze, igrače, organizatore, sponzore i ljubitelje šaha.

Moja vizija zasniva se na istinski globalnoj perspektivi i međunarodnoj saradnji. Tokom svog života i poslovne karijere živio sam i radio u Evropi, Severnoj i Južnoj Americi, Aziji i Africi. Ta iskustva naučila su me da, iako se svaki savez suočava sa različitim okolnostima, mnogi izazovi — kao i prilike — ostaju zajednički.

Moj osnovni cilj je jasan: **značajno proširiti globalnu šahovsku ekonomiju, istovremeno obezbeđujući da koristi tog rasta dopru do svakog nivoa našeg sporta.**

To znači privlačenje novih sponzora, medijskih partnera, investitora, obrazovnih institucija, tehnoloških partnera i nove publike u svet šaha, uz istovremeno jačanje nacionalnih saveza, lokalnih inicijativa, programa razvoja mladih i profesionalnih mogućnosti za igrače.

Mnogi od vas me poznaju prvenstveno kroz Freestyle Chess. Iako je ovaj projekat pokazao moju sposobnost da šahu privučem sponzore, medijsku pažnju, emitere, investitore i novu publiku, važno je da bude potpuno jasno da Freestyle Chess neće biti deo mog programa ukoliko budem izabran za predsednika FIDE.

Već sam se povukao sa svoje izvršne rukovodeće funkcije u organizaciji Freestyle Chess. Ukoliko budem izabran za predsednika FIDE, odreći ću se i svih preostalih rukovodećih funkcija, savetničkih uloga i svih poslovnih interesa u svetu šaha koji bi mogli da stvore stvarni ili prividni sukob interesa.

Moja posvećenost je jednostavna: **da služim FIDE, njenim savezima članicama i celokupnoj svetskoj šahovskoj zajednici uz potpunu nezavisnost i apsolutnu transparentnost.**

Moja kandidatura, stoga, nema za cilj da menja suštinu šaha. Njen cilj je da stvori više mogućnosti za naš sport. **Nisam ovde da promenim šah. Ovde sam da razvijam šah.** Verujem da ova vizija može da ujedini sve saveze, bez obzira na njihovu veličinu, geografski položaj ili raspoložive resurse. Moj cilj je da pomognem svakom savezu da prevaziđe svoje izazove, proširi svoje mogućnosti i ostvari ciljeve koje je postavio.

Svaki kontinent mora jasno da oseti koristi od razvoja FIDE. Moje rukovodstvo će obezbediti da razvojni resursi, obrazovne inicijative i komercijalne prilike budu raspodeljeni pravično i transparentno u svim delovima sveta. Sledeći svetski šampion možda danas živi u zemlji koja još nikada nije imala velemajestora. Naša odgovornost je da obezbedimo da talenat nikada ne bude ograničen geografijom.

Moja platforma obuhvata:

- Značajno povećanje finansijske podrške razvoju saveza članica.
- Proširenje globalnih programa za razvoj omladinskog šaha.
- Snažniju podršku ženskom šahu.
- Globalne programe digitalnog obrazovanja.
- Posebne sponzorske inicijative za manje i saveze u razvoju.
- Veću podršku turnirima, sudijama i organizatorima.
- Transparentne i merljive mehanizme raspodele finansijskih sredstava.
- Nova komercijalna partnerstva koja će obezbediti održiv dugoročni rast.

Kako bih ostvario ove ciljeve, okupljam tim svetske klase, sastavljen od uglednih šahovskih rukovodilaca, predstavnika saveza sa svih kontinenata, iskusnih administratora, kao i sadašnjih i bivših vrhunskih igrača koji dele ovu viziju.

Njihova imena i uloge biće predstavljeni tokom narednih meseci, dok zajedno nastavljamo da gradimo istinski globalnu koaliciju za budućnost šaha.

Na kraju, verujem da se liderstvo ne meri obećanjima, već sposobnošću da se ona sprovedu u delo.

Tokom svoje poslovne karijere imao sam privilegiju da osnivam i razvijam kompanije, medijske platforme, velike međunarodne događaje i projekte u oblasti ugostiteljstva. Nedavno sam učestvovao u stvaranju i organizaciji prvog zvaničnog FIDE Svetskog prvenstva u Freestyle Chess-u, održanog u Weissenhausu u Nemačkoj – istorijskom kompleksu koji sam lično, tokom dve decenije, razvio od zapuštenog istorijskog imanja do međunarodno priznate i cenjene destinacije.

Ova dostignuća ne pominjem kako bih govorio o prošlosti, već da bih ilustrovao jedno jednostavno načelo: **Ne predstavljam samo ideje. Ja ih ostvarujem.**

Moja obaveza prema vama jeste da će svako obećanje sadržano u ovom sažetku manifesta biti praćeno praktičnim planom sprovođenja, jasno merljivim ciljevima i transparentnim sistemom odgovornosti.

Uveren sam da, radeći zajedno, možemo stvoriti budućnost u kojoj će šah privući više investicija, ostvariti širu medijsku zastupljenost, izgraditi snažnija komercijalna partnerstva i steći do sada neviđenu globalnu vidljivost – uz istovremeno obezbeđivanje da koristi tog razvoja ojačaju čitavu šahovsku zajednicu, od lokalnih klubova do svetskih šampiona.

Mojih deset obaveza za naredne četiri godine

1. 20% ukupnih prihoda FIDE biće raspodeljeno savezima članicama kroz jednake godišnje grantove, u iznosu od približno 15.000 do 30.000 evra po savezu godišnje, uz postojeće programe razvojne podrške.
2. Obezbediti 50 miliona američkih dolara novih komercijalnih prihoda za šah.
3. Uspostaviti globalnu digitalnu platformu za usluge savezima članicama.
4. Uključiti 10 miliona nove dece u školske šahovske programe.
5. Povećati učešće žena za 50%.
6. Obučiti 10.000 trenera i sudija.
7. Podržati 100 novih međunarodnih turnira.
8. Stvoriti profesionalne razvojne mogućnosti za 1.000 talentovanih igrača.
9. Objavljivati kvartalne izveštaje o transparentnosti.
10. Svake godine objavljivati merljive izveštaje o ostvarenom napretku.

Ne tvrdimo samo da su 203 nacionalna šahovska saveza stvarni vlasnici FIDE. Mi taj princip pretvaramo u zvaničnu obavezu, garantujući da će 20% ukupnih prihoda FIDE (izuzimajući nagradne fondove, koji predstavljaju sredstva namenjena isključivo za isplatu nagrada) biti direktno raspodeljeno savezima članicama.

Predugo su savezi članice morali da čekaju izbore koji se održavaju svake četiri godine, tokom kojih kandidati obećavaju ograničena sredstva za „razvoj“ ili „hitnu pomoć“. Verujemo da postoji bolji model.

Umesto da zavise od povremenih finansijskih pomoći, nacionalni šahovski savezi treba da budu direktni učesnici u uspehu koji sami pomažu da se ostvari.

Prema našem predlogu, svaki savez član FIDE imaće zagarantovan udeo u prihodima FIDE, čime će se dugoročno uskladiti interesi FIDE i njenih saveza članica.

Na osnovu konzervativnih finansijskih procena, to bi značilo godišnje grantove u iznosu od približno 15.000 do 30.000 evra za svaki savez. Za mnoge manje i saveze u razvoju, ovakav stabilan i predvidiv godišnji izvor finansiranja značajno će ojačati finansijsku stabilnost, omogućiti kvalitetnije dugoročno planiranje i smanjiti zavisnost od politički uslovljenih ili diskrecionih sredstava.

Posebno je važno naglasiti da će ovi godišnji grantovi biti dodatak svim postojećim razvojnim programima, podršci za putovanja, obrazovnim inicijativama i svim drugim pogodnostima koje FIDE već pruža svojim savezima članicama.

Naša dokazana sposobnost da obezbedimo značajna finansijska sredstva – kroz rizični kapital (*venture capital*), sponzorstva i privatne investicije, uključujući 27,5 miliona američkih dolara prikupljenih za Freestyle Chess – pokazuje da FIDE može istovremeno da proširi svoje aktivnosti i da svoj finansijski uspeh podeli sa savezima članicama.

Pod našim rukovodstvom, savezi više neće morati da se nadmeću za povremenu pomoć; postaće direktni korisnici rasta svetskog šaha.

Radujem se prilici da se lično sastanem sa svakim od vas i razgovaram o tome kako zajedno možemo izgraditi ovu budućnost. Dozvolite mi da završim porukom koja predstavlja centralni slogan čitave moje kampanje:

Nisam ovde da promenim šah. Ovde sam da razvijam šah.

Zajedno možemo: Razvijati šah. Jačati saveze. Stvarati nove prilike.

Hvala vam na pažnji i ukazanom poverenju.

Srdačno,

Jan Henric Buettner